

PC-4886/MK

Q-16/2051

LAWS GOVERNING BANKING AND INSURANCE–205
(Semester–II)

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 80

Note : Attempt *two* questions each from Section A and B carrying 12 marks each and attempt any *eight* questions from Section C consisting of 10 short answer type questions carrying 4 marks each.

SECTION – A

- I. Who is a Bank Customer? Discuss in detail the rights and obligations of bank customers.
- II. Define Holder and Holder in due course. Discuss the special rights of a Holder in due course.
- III. Define NPA. Discuss the remedies available for the management of NPAs.
- IV. What is Banking Regulation Act, 1949? Write the provisions of Banking Regulation Act, 1949. (2×12=24)

SECTION – B

- V. What are Investment Prudential Norms? Discuss the code of conduct for Surveyors and Loss Assessors.
- VI. What do you mean by IRDA? Discuss the scope and functions of IRDA.
- VII. Discuss the problems and prospects of Insurance Sector in India.
- VIII. Who is an Insurance Agent? Discuss the code of conduct of Insurance Agents. (2×12=24)

SECTION – C

- IX. Do any *eight* questions :
- (a) Features of negotiable instruments.
 - (b) Objectives of Reserve Bank of India Act, 1934.
 - (c) Categories of NPAs.
 - (d) Objectives of SARFAESI Act, 2002.
 - (e) Kinds of Negotiable Instruments.
 - (f) Powers of IRDA.
 - (g) Insurance and Taxation.
 - (h) Write a note on Insurance Cover.
 - (i) Write a note on Ombudsmen.
 - (j) Powers of an Actuary. (8×4=32)

PUNJABI VERSION

ਨੋਟ : ਭਾਗ A ਅਤੇ B ਵਿਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 12 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ C ਵਿਚਲੇ 10 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ 8 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 4 ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ-A

- I. ਬੈਂਕ ਗਾਹਕ ਕੌਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਬੈਂਕ ਗਾਹਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
- II. ਧਾਰਕ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸਮੇਂ ਧਾਰਕ ਦੀ ਪ੍ਰੀਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ। ਉਚਿਤ ਸਮੇਂ ਧਾਰਕ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
- III. NPA ਦੀ ਪ੍ਰੀਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ। NPAs ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਈ ਉਪਲੱਭਤ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
- IV. ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਕਾਨੂੰਨ 1949 ਕੀ ਹੈ? ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਕਾਨੂੰਨ 1949 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਲਿਖੋ। (2×12=24)

ਭਾਗ-B

- V. ਨਿਵੇਸ਼ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲ ਮਾਪ-ਦੰਡ ਕੀ ਹਨ? ਸਰਵੇਖਣਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਘਾਟਾ ਮੁੱਲ-ਨਿਰਧਾਰਕਾਂ ਲਈ ਸਦਾਚਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

- VI. IRDA ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? IRDA ਦੇ ਕਾਰਜ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
- VII. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬੀਮਾ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
- VIII. ਬੀਮਾ ਏਜੰਟ ਕੌਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਬੀਮਾ ਏਜੰਟਾਂ ਲਈ ਸਦਾਚਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। (2×12=24)

ਭਾਗ-C

- IX. ਕੋਈ ਅੱਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ :
- (a) ਸਮਝੋਤੋਯੋਗ ਯੰਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ।
 - (b) ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਕਾਨੂੰਨ 1934 ਦੇ ਉਦੇਸ਼।
 - (c) NPAs ਦੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ।
 - (d) SARFAESI ਕਾਨੂੰਨ 2002 ਦੇ ਉਦੇਸ਼।
 - (e) ਸਮਝੋਤੋਯੋਗ ਯੰਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ।
 - (f) IRDA ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ।
 - (g) ਬੀਮਾ ਅਤੇ ਕਰ ਨਿਰਧਾਰਨ।
 - (h) ਬੀਮਾ ਕਵਰ 'ਤੇ ਇਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
 - (i) ਲੋਕਪਾਲ 'ਤੇ ਇਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
 - (j) ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ। (8×4=32)